

og overfor den højtærede Regerings Medlemmer at fremføre nogle Spørgsmaal af Interesse for den Landsdel, jeg har den Ære at repræsentere.

Først vil jeg gerne sige et Par Ord om Forstaaelsen af en Lov, der i sin Tid blev givet paa særlig Foranledning fra bornholmsk Side; jeg tænker her paa Lov Nr. 352 af 2. Juni 1917 om superficiært Fæste, en Lov, man fik tilvejebragt efter lange Tidens forudgaaende Agitation, og hvis Mening det har været at yde Værn og Beskyttelse for en Del Smaahuse, der i sin Tid er oprettet under den Besiddelsesform, der betegnes saaledes, som jeg før nævnte, en Besiddelsesform, hvorefter Jorden er lejet af Jordens Ejer for en Periode af 50 Aar og Fæsteren derefter selv opfører et Hus.

Der findes paa Bornholm flere Hundrede Huse, hvor Besiddelsesformen er superficiært Fæste. Ved Hjælp af den nævnte Lov, der blev vedtaget, og som gennemførtes, efter at der i mangfoldige Tilfælde var gjort Uret overfor Fæsteren, naar de 50 Aar var gaaet, blev det muligt i en Række Tilfælde at faa Fæstemaalet forlænget derved, at den Kommission, der blev nedsat i Henhold til Loven, traadte ind som Mellemed mellem Fæsteren og Jordens Ejer.

Imidlertid er der den Bestemmelse i Loven, at i visse Tilfælde, hvor det, som det hedder, skønnes, at Jordloddens Værdi særlig bestemmes af dens Beliggenhed som Byggegrund, kan Ejeren kræve, at Jorden skal afstaa af Fæsteren og gaa tilbage i Ejersmandens Besiddelse. Nu er Forholdet imidlertid det, at kun saare faa af de paagældende Ejendomme har en saadan Beliggenhed, at man med nogenlunde Ret kan sige, at Jordstykernes Værdi bestemmes under Hensyn til Beliggenheden som Byggegrund. En stor Mængde af disse Ejendomme er opført paa en Klippegrund, som Fæsteren har ryddet og opført et lille Hus paa. Det er ganske smaa Ejendomme, det i de allerfleste Tilfælde drejer sig om.

Efter at Loven var gennemført, og man havde benyttet den, viste det sig, at den i mangfoldige Tilfælde gjorde Nytte, og man fik gennemført en Forlængelse af Fæstemaalet til stor Tilfredshed for de paagældende Fæstere. Imidlertid er den Bestemmelse, jeg før nævnte, som staar anført i Lovens § 4, blevet paaberaabt for et Par Aars Tid siden i et enkelt Tilfælde, som jeg her tænker paa, og da Sagen kom til fortsat Behandling, resulterede det i, at man ved en Henvendelse til Landbrugsministeriet fik en Afgørelse af Departementet, som gik imod den lokale Kommissions, og den Ejendom,

jeg her tænker paa, maatte afstaa til Ejeren. Det var en Ejendom i Rø Sogn paa Nordkysten af Bornholm.

Den Afgørelse, der blev truffet ved den Lejlighed, vakte Beklagelse paa Bornholm i interesserede Kredse, og den vakte i den Grad Forbavselse hos den paagældende Kommission, at Formanden for denne, der gennem en Række Aar havde ydet et udmærket Arbejde, tog Anledning til at nedlægge sit Hverv som Protest mod den Afgørelse, der var truffet af Landbrugsministeriet. Sagen vakte i det hele taget stærk Opsigt, og de Organisationer, der oprindeligt havde lagt sig i Selen for at faa den paagældende Lov gennemført, og som fremdeles nærer en levende Interesse for dette vigtige Spørgsmaal, der har Betydning for saa mange Hundrede Mennesker, tog Spørgsmaalet op paa ny og behandlede det; jeg tænker her paa de samvirkende bornholmske Husmandsforeninger.

Dér drøftede man det, der var foregaaet ved Afgørelsen af Departementet i Landbrugsministeriet af 29. December 1925, ved et Sendemandsmøde og vedtog ved den Lejlighed en Resolution, af hvilken jeg gerne vil bede om Lov til her at citere nogle Linier. Efter at man har refereret det forudgaaende i den paagældende Resolution, hedder det: „I den Anledning skal Sendemandsmødet udtale et bestemt Ønske om, at Loven af 2. Juni 1917 i førstkommende Rigsdagssamling søges ændret saaledes, at det kommer til at fremgaa klart af Lovens Ord, at Formaålet er at bevare disse Smaahuse til fortsat Brug for Fæsterne eller disses Arvinger. I saa Henseende skal man pege paa det nødvendige i at faa fastslaaet, at kun i Tilfælde, hvor Fæstestedet ved sin Beliggenhed vil være en Hindring for Gennemførelsen af en planmæssig paabegyndt samlet Bebyggelse af Jordejerens øvrige Jord eller Dele af denne, bør Jordejeren have Adgang til at kræve sig Fæstestedet tilkendt ved Fæstetidens Udløb.“

Denne Resolution er, saa vidt jeg ved, tilsendt det høje Landbrugsministerium, og jeg benytter nu Lejligheden til at afæske den højtærede Landbrugsminister en Udtalelse om, hvorvidt man tør vente fremsat et Forslag sigtende til Gennemførelsen af en Ændring i den Lov, jeg her har nævnt. Jeg stiller mig ved Siden af de paagældende Husmandsforeninger i deres Ønske i saa Henseende, idet jeg synes, det maa erkendes, at skal den Fortolkning være en Regel, der synes at være indført ved den Afgørelse, jeg for et Øjeblik siden nævnte, vil der være sket et Brud paa en Linie, som man med